

за потомството. Въ старите времена съчиненията сѫ са писале сържка и буквите сѫ приличале на сегашните печатни букви, следователно тие сѫ са писале твърде мѫчно. Балгерето, който сѫ прописвале нашите евангелията и псалтире съ славянски букви, сѫ са трудиле до толкова много, щото употребленното отъ тѣхъ време е било $\frac{1}{9}$ части по-длъго отъ онova време, което би са употребило отъ бързописците-калиграфете за същиятъ трудъ. Трѣба да кажеме и това, че въ старите времена учените не сѫ имале хартия, и писале сѫ на кожа, на камане и на широките листе на оная тропическа трева, която са нарича *papyrus*. Кожанната хартия са нарича пергаментъ и получила е своето название отъ това, защото са е приготвляла въ градъ Пергамось. Нѣкои народи сѫ писале на джска, която сѫ натѣрквале съ восакъ. Въ Бѫлгария до скоро пишѣха на панакиди.

Но човѣческиятъ умъ е въстържествовалъ именно отъ онova време, отъ когато е изнамѣрена книгопечатницата. Ако китайците и да сѫ знали това искуство още нѣколко хилядолѣтия преди нась, но тѣхните печатници и до днесъ още не могатъ да иматъ такова значение, каквото тие иматъ у европейците, защото китайците изрѣзватъ на джраво цѣли страници и тогава вече ги печатътъ, а у насъ буквите са слагать и разлагать една по една. Съ една дума, ако китаецътъ желае да напечата 1000 страници, то печатариътъ трѣба да пригответи за неговата книга хилядо джслици, следователно китайските печатници приличатъ на стереотипъ, на литографии или на ксилографии. Освѣнъ това, китайската хартия не прилича на на-